

Interview met een 'oude rot in het vak'

Ludo Benoy, Regionaal Coördinator Antwerpen voor zowel BBV, watervogeltellingen als atlasproject, waar haalt hij, net als andere Reco's in Vlaanderen, de energie? We vroegen het hem gewoon zelf!

Ludo, kan je even je geschiedenis als vogelkijker schetsen? Wanneer heeft het virus toegeslagen?

"Tijdens de middagpauze van een doodsimpele werkdag in 1972 deed ik een wandeling samen met een reeds door het virus besmette collega door het Nachtegalenpark te Antwerpen. Ik maakte er kennis met Boomklevers, Boomkruipers, Staart-, Kool- en Pimpelmezen, Wielewaal, enkele lijsterachtigen, noem maar op. Tijdens hooguit dertig minuten opende zich voor mij een nieuwe wereld van ultieme schoonheid. Korte tijd later ontmoette ik Herman Voet die me ondermeer voor het eerst kennis liet maken met de geweldige soortenrijkdom van het natuurreservaat "de Kuifeend". Zijn kennis en ervaring waarvan ik ten volle kon meegenieten en uiteraard veel zelfstudie stelden mij in staat om op korte tijd grote vooruitgang te boeken. Mijn kennis van vogelgeluiden daarentegen heb ik de danken aan Jef Van Ammel waarmee ik samen inmiddels duizenden uren veldwerk heb doorgebracht.

Vanwaar de 'roeping' om coördinerend op te treden in zoveel verschillende projecten?

"Ik denk gewoon dat mijn enthousiasme samen met dat van anderen de grote drijfveer was en is. Ik coördineer sinds 1973 de watervogeltellingen in regio 15. Deze regio omvat niet minder dan 130 telgebieden gelegen in de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen. Hiervan

tel ik er zelf meer dan 20. Daarnaast coördineer ik het Project Bijzondere Broedvogels en het broedvogelatlasproject in de regio Antwerpen. Gelukkig komen al die projecten niet meteen tegelijk op je af. Je ontmoet ook steeds meer mensen waardoor contacten en afspraken makkelijker worden. Je weet ook snel op wie je al dan niet voor samenwerking kan rekenen. Want het zijn uiteindelijk de tellers, wat hun inspanningen ook zijn, die de inventarisatieprojecten mogelijk maken en de resultaten leveren. Mijn taak bestaat er in om deze gegevens te bundelen en tijdig aan de eindverantwoordelijken over te maken.

Kan je, voor de niet-Antwerpenaars, even schetsen wat de belangrijkste biotopen in je regio zijn op het gebied van vogels?

"Uitgestrekte gebieden zoals de Kalmthoutse Heide en militaire domeinen in Wuustwezel-Brecht, de kleiputten in Rijkevorsel-Brecht, de brakwaterschorren langs de Schelde zoals het Galgeschoor, Groot Buitenschoor en Paardenschor, soortenrijke watervogelgebieden zoals Blokkersdijk, de Kuifeend en het rangeerstation Antwerpen-Noord, de kanaaldokken op linker- en rechter Scheldeoever, de uitgestrekte bossen ten Noorden van Antwerpen zijn allicht de blikvangers. "

Wat het atlasproject betreft, heb je bepaalde moeilijkheden ervaren in de aanloop naar het veldseizoen 2000? (recruteren van vrijwilligers, interpretatie-problemen.....)

"Het vinden van geschikte mensen is inderdaad niet altijd zo eenvoudig bij een dergelijk project. Het inventariseren vraagt immers veel tijd en kennis. Bovendien moeten de inventariseerders een goede auditieve kennis hebben. Dat schrikt een aantal mensen af ondermeer omdat het veldwerk zeer regelmatig plaatsvindt in de vroege of late uren over een periode die zich situeert tussen maart en juli. Andere mogelijke medewerkers daarentegen zijn reeds bij regionale inventarisatieprojecten of bij het beheer van natuurgebieden betrokken waardoor ze minder tijd willen vrijmaken voor het invullen van een volledig atlashok. Gelukkig hebben een aantal jonge mensen de uitdaging genomen met reeds schitterende resultaten tijdens het eerste inventarisatiejaar. Ik denk ook dat in de aanloopfase van het atlasproject de "competitie" tussen regionale verenigingen niet steeds een positieve invloed heeft gehad voor een optimale instroom van geïnteresseerden alhoewel er ook voorbeelden van goede samenwerking zijn. "

Kan je je, terugblikkend op 30 jaar vogels kijken in je regio, enkele opmerkelijke gebeurtenissen voor de geest halen?

"Een moeilijke vraag....Uiteraard zijn er de ingrijpende landschapsveranderingen ten Noorden van Antwerpen, ontstaan door de uitbreiding van de Antwerpse haven. De

oude polders met poldergemeentes zoals Oorderen, Lillo, Wilmarsdonk, Oosterweel werden met Scheldezand ondergespoten. "Vergeten stukjes" binnen deze door staal, beton en containers beheerste haveninfrastructuur ontwikkelden zich echter op termijn tot volwaardige natuurgebieden waarvan sommige uitermate belangrijk bleken als rust-, broed- of foerageergebied voor verschillende bedreigde vogelsoorten. Het natuurreserveaat "de Kuifeend" waarvan ik sinds 1977 conservator ben, is hier het product van naast Blokkersdijk, het Galgeschoor, het Groot Buitenschoor, de Oude Landen, de Bospolder, het rangeerstation Antwerpen-Noord, enz.. Positief vind ik de inspanningen geleverd door verenigingen zoals Natuurreservaten vzw, de Wielewaal en vele andere verenigingen samen met tientallen vrijwilligers om de resterende stukjes natuur in deze regio te vrijwaren. Soms erg frustrerend omwille van de grote economische belangen die samen met de macht van geld en politiek erg bepalend zijn binnen deze regio. "

Hoe schat je de toekomst in voor de avifauna in het Antwerpse?

"Wanneer de politieke wil bestaat om aan een aantal gebieden de langverdiende beschermende status te verlenen, dan geloof ik in een opbouwende toekomst van de regio. De voorbije maanden heeft het havenbestuur hieraan een positieve impuls gegeven door te werken aan de afbakening van natuurgebieden in de Antwerpse haven in samenspraak met de natuur beschermingsverenigingen. "

Heb je, zoals velen, een bepaalde voorkeurssoort waar je met extra veel aandacht naar uitkijkt?

"Niet eenvoudig om één soort als favoriet te vernoemen. Sowieso ben ik erg geïnteresseerd in watervogels. De oorsprong van die interesse is niet ver te zoeken. Ik viel er van bij het begin van mijn 'vogelcarrière' met mijn twee voeten middenin. En dat is zo gebleven. Om dan toch enkele favorieten te vernoemen: Roerdomp, Zomertaling, Blauwborst en Rietzanger. Misschien heeft deze keuze iets te maken met de vroege aankomstdata van deze soorten en..... de nakende lente. Genieten kan ik echter van de meest eenvoudige taferelen ongeacht soort of aantal.

Welke vogelsoort zou je het komende seizoen (terug) willen zien opduiken als broedvogel?

"Zonder twijfel de Roerdomp die tot midden de jaren '90 broedde in het rangeerstation Antwerpen-Noord. Ik vrees echter dat de achteruitgang van deze soort niet enkel een regionaal maar een internationaal probleem is waaraan spijtig genoeg niet snel een verandering in positieve zin zal komen."

Tot slot : Hoeveel atlashokken gaan er na 2002 nog overblijven in jouw regio?

"Ik hoop dat de balans positief zal zijn en er géén resterende hokken zullen overblijven!"

Hierbij is het kort de bedoeling jullie iets meer uitleg te verschaffen omtrent de website rond het atlasproject en eventuele andere, nuttige internet-adressen i.v.m. vogelmonitoring en atlasstudies.

Website Vlaamse atlasproject + BBV:

<http://www.instat.be/broedvogels/>

Op deze site vind je, zoals al herhaaldelijk aangehaald in deze nieuwsbrief, extra informatie omtrent het atlasproject en het project Bijzondere Broedvogels Vlaanderen. Naast recente verspreidingskaartjes van heel wat soorten vind je hier foto's en geluiden, korte soortbesprekingen (status), de rode lijst van broedvogels in Vlaanderen, links naar andere atlasstudies, veel gestelde vragen, regionale nieuwtjes en links naar natuursites en nog veel meer. Onder 'zeevogels' vind je ook links naar o.a. het sternenonderzoek.

Het Nederlandse atlasproject:

<http://www.sovon.nl/>

Onze noorderburen hebben hun veldwerk voor de nieuwe atlas ondertussen afgerond en kunnen dus al een en ander tonen op de website. Ook hier vind je verspreidingskaarten, dichtheidskaarten en tal van extra informatie omtrent vogelmonitoringsprojecten in Nederland. Dit alles overzichtelijk en duidelijk weergegeven, een aanrader!

Vogelmonitoring in Groot-Brittannië:

<http://www.bto.org/>

Een massa (engelstalige) informatie omtrent vogelmonitoring uitgevoerd door de British Trust for Ornithology vind je hier. De projecten die hier lopen zijn dikwijls een voorbeeld voor andere Europese landen. De Britten staan hierin in ieder geval al zeer ver !

Atlasprojecten in Noord-Amerika:

<http://wso.uwgb.edu/wbba/weblinks.htm>

Ook in Noord-Amerika wordt er duchtig geïnventariseerd! Dikwijls bieden deze sites een interactief systeem waarbij je per soort de meest recente verspreiding kan opvragen. Een dergelijk systeem zou op termijn ook bij ons toepasbaar moeten zijn !

Cornell Laboratory of Ornithology:

<http://birdsource.cornell.edu/>

Hét grote voorbeeld van informatierugstroom naar de vrijwilligers! Deze site geeft de resultaten van enkele grootschalige vogelmonitoringsprojecten in Noord-Amerika en presenteert deze op zeer efficiënte (en interactieve) wijze aan de massa's vrijwilligers die hieraan meewerken.

Tal van andere interessante websites vind je onder de 'links'-pagina op de Vlaamse atlassite. Hieronder ook links naar tal van regionale websites met een aparte vermelding omtrent de vorderingen voor het atlasproject (o.a. het mooie overzicht van de regio Leuven enz...).

Glenn Vermeersch